

«Şvayk Hitler'e Karşı»

Adlı Oyundan Türküler

Türkçe Söyleyen CAN YÜCEL

SVAYK HİTLER'E KARŞI (Şvayk İkinci Dünya Harbinde) adlı oyununu B. Jaroslav Hasek'in ünlü «Aslan Asker Şvayk» adındaki romanını örnek alarak, 1941 - 1944 yıllarında, Birleşik Amerika'da yazmıştır. Türkülerin bestesi Hanns Eisler'indir. Bohemya halk havalarıyla Nazi marşlarının matrahma taklitlerinden (parodilerinden) oluşmaktadır.

SVAYK'İN SON TÜRKÜSÜ

«KUPA» MEYANESİNİN TÜRKÜSÜ

Hitler'e karşı

Ne ileri, ne geri, şenlettin heryerler!
İster aşağı, ister doruk, kahrettin heryerler!
Güneş kavrurur seni, ayaz kapar kenelerini!..
Ben ki köpekler satarım,
Hitler değil, benim adım.
Ben namusumla yatar, namusumla kalkarım.
Ben ki bir hergeleyim, kendimden de belliymim.
Tİpa müyüm yatına, sıçayım mı suratına?

Sokakta kalma, kardaş,
Otur bur'ya, bizlen paylaş
Allah ne verdilye,
İster kuru, ister piyaz.
İhtiyacın kuru yatak,
Dam altında bir sığınak.
Sen insansın, be bacanak!
Altı üstü bunun sana
Üç liraya patlayacak.
Çekinip mekinme sakın!
Yoksa da polisten kartın,
Senin en büyük belgen:
Sen, kardaş, bir insansın!
Yeter ki sen bize yaraş,
Başka şey istemez, arkadaş!
Ye kebabı, iç şarabı,
Ödemesen de olur hesabı!
Gün ağardı, gör'ceksin ya,
Buzlar-donecek suya.
Yeryüzü bir Kervansaray
Geçip giden yolcuya.
Olmay'cak insan başka,
Vermemiş kendini aşka...
Kimse kalmayacak yaşta...
Ve yıldız oldukça başta,
Herbişey hic liraya!..

ALAMAN AĞLAŞMASI

Günlerden bugün aklına esti böyüklerimizin,
Emrettiler Dantzig'i ele geçirin diye!
Öyle bi yükledik ki Varşova'ya,
Yirmi günde iflâhini kestik Lehlerin,
Tanrı taksiratımızı affetsin!

Günlerden bugün aklına eser böyüklerimizin,
Emrettiler Oslo'yla Paris'i fethedin diye!
Norveç kim, Fransa kim fethedilmeye!
Altı haftada görüverdik işlerin!
Tanrı taksiratımızı affetsin!

Günlerden bugün aklına esti böyüklerimizin,
Fethedin derler kaç bi kadem Okyanusu...
Yendik de sanki sítelerde Bolşevizmi ve Rusu!..
Yetsin bu fütühât, bu ölüm öyünu bitsin!
Tanrı taksiratımızı affetsin! Ve ya gazi, ya şehit
Tezelden bizi memleketimize posta etsin!

HORST WESSEL MARŞININ SVAYK TARAFINDAN OKUNUŞU

(Marşın aslı: «Sancaklar yukarı —
Hucum taburları — Sıklaştırm saf-
ları — Önceki şehitlerin — Yürüyor
bize ruhları.»)

Daval sesine inekler
Koşturup gelecekler.

Davula gerilmeye
Postların verecekler.

Gözler ileri, başlar yukarı!
Dinleyin hep baş kasapları!
Yığıtlar ki mezbaalarda
Örnektr bize musakkaları.

Uzatmışlar ellerin
İy' görsünler için:
Kandan başka yok, kandan
Av'cunda çaresizsin.

Gözler ileri başlar yukarı!
Dinleyin hep baş kasapları!
Yığıtlar ki mezbaalarda
Örnektr bize musakkaları.

Karadır, hactır sancakta.
Çok kanlı bir alıklıkta
Ölecek nefercikler
Sefer ve hazer olda.

Gözler ileri, başlar yukarı!
Dinleyin hep baş kasapları!
Yığıtlar ki mezbaalarda
Örnektr bize musakkaları.

14 HARBİNDEKİ TOPÇUNUN TÜRKÜSÜ

Doldurdu topçu topu
Aşkla, zevkle ve şevkle.
Aşkla, şevkle ve zevkle
Doldurdu topçu topu.
Bir obüstü rastgele,
İki kolu da koptu...
Bırakır mı topunu,
Aynı aşk, aynı şevkle,
Dolduruşa gelmekle
Doldurdu topçu topu.

VILTAVA'NIN TÜRKÜSÜ

Viltava'nın suları çakilları sürüklüyor.
Üç imparator gömmüş bu Prag denen şehir.
Büyükler göçer bugün, alır yerin küçükler.
Uzun süurse de gece, gün bize gülecektir.

Herşey bi değişmede. Bırak pirens-mirensler
Pilanların düzsünler, çöplüklerin eşmede
Hint horozları gibi Kasım Kasım gezsinler!
Düzelicek onlar da! Herşey bi değişmede...

Viltava'nın suları çakilları sürüklüyor.
Üç imparator gömmüş bu Prag denen şehir.
Büyükler göçer bugün, alır yerin küçükler.
Uzun süurse de gece, gün bize gülecektir.

YÜKSEK KATLARDA ARA FASİL

VON BOCK:

Sayın Başbuğum, sanmayın unuttum
Kazandığımız o muhteşem zaferleri,
Lâkin pahaliya oturmaya başladı bize
Bu mes'um Rusya seferi.
İşaret etmemeye izin verin, lütfen:
Tank, uçak, top, tüfek ve hususıyla erat
Bakımından verdiğimiz zayıflat
Çok ağır cidden.
(Mezar kazıcıya çıktı adım bu yüzden)
Zâten bilirisiniz beni, umursamam ben
Öyle zayıflatı-mayıti,
Ve adım Von Bock'sa da
Götümser değilimdir mızâcen,
Lâkin, Başbuğum, nâcız kanaatimce,
Alamayacağınız biz Stalingrad'ı.

HİTLER:

Azizim Von Bock,
Bokuna söz vermedim ben Alman halkına,
Stalingrad teslim olacak!

VON BOCK:

Muhakkak, Başbuğum, muhakkak!
Lâkin ondan önce kış bastıracak.
Kar tipileri başlıdı miydi Şarkta, mâmûm âliniz,
O itlerin bakır sırtlığı düzlerde...

HİTLER:

Sen de unutma ki, Von Bock,
Deliklerimizi ve gediklerimizi Müttefiklerimiz
kapatacak,
Ve ne güne duruyor bu orta-tabaka denen halk?
Onlar bizim götürümüze tıkaç olacak!
Yeter ki sen vaktinden önce civâma!

VON BOCK:

İhtiyatlar bakımından çok sıkıştım, efendim ama...

HİTLER:

Sıkı dur sen, bakarım ben o işin içabına!

BAYIR TURPU NASIL TERBİYE EDİLİR? TÜRKÜSÜ

(Kara gömlekli Nazilere karşı okunur.)

En karasını, en irisini sec,
Korkma hiç, karşısına geç!
«Çık utan artık dışarı!» de
«Yeter eğleştigin içerdel»
Turp bu, çıkar mı yek başına!
Sen bakma gözünün yaşına,
Tut sapından çek dışarı!
Ama eline eldiven-meldiven

Sağlam biseyler geçirmezsen,
Boklanır elin sonra...

Bokta büyür bayır turpu
Ne kapı dinler, ne yapı.
Ele gelir lâkin sapı,
Tut sapından at dışarı!

Satin da alınır bayır turpu,
İki nikale topu topu.
Lâkin yakayı paklayacaksan,
Boku çıkar sonra bokun.
Al eline bileyli bir satır,
Dil onu, dil hatırl hatırl!
Tuzu da bas, bas yarımasına,
Ki yarısan suyu sana!

Ovacaksın, tuzla ovacaksın,
Gözünün yaşına bâkmayacaksın,
Ovacaksın, ovacaksın, ovacaksın!..

MELTEMİN TÜRKÜSÜ

Değil mi ki geçtin önemden
Yârim ol bu seferlik.
Ama geceren üstünden
Ezme beni, be esenlik!

Gör ki yazın olmuş erik,
Dilediği derlenmişlik;
Lâkin azgın firtınaya
Yeğlediği bir meitemcik:

Yavaş ol, yavaş ol, orak,
Bîcme beni bir seferde!
Ağır ol, ağır ol, erkek.
İçme beni bir kederde!

Gör ki yazın olmuş erik,
Dilediği derlenmişlik;
Lâkin azgın firtınaya
Yeğlediği bir meitemcik.

Nasıl bir ninniye meltem,
Öyle kendimden geçececm;
Ve nasıl düş olursa erik,
Öyle kucağı'na düşecem.

HANS'IN KARISI NE ALDI ACEP?

Erin karısı ne aldı acep
Prag'dan bu yaldız kentten?
Pohpohlarla dolu bir mektup
Ve bir düzine çorap ipincene,
Prag'dan dizine dizine.

Erin karısı ne aldı acep
Lehistan'dan, Lehistan'dan?
Keten göyneşler ki bir düzine,
İşlemesi bisey değil, işlemesi,
Mest olursun bezine.

Erin karısı ne aldı acep
Norveç koyaklarından?
Oslo'dan bir kürk ki okşasın,
Okşarsın düzüne düzüne,
Üstünde gezine gezine.

Erin karısı ne aldı acep
Holland'ın Rotterdam'ından?
Şifon entariler ki düzine,
Pazarları çıksan yola,
Bakarlar gözüne gözüne.

Erin karısı ne aldı acep
Felemenk'ten, Felemenk'ten?
Nası ince, nasi ince bir tentene,
Felemenk'ten değil sanki, felekten,
Hayır desen, inanmazlar sözüne.

Erin karısı ne aldı acep
İşık kenti Paris'ten?
Komsular gebersinler hasetinden!
Öyle bir rop rop rop rop geldi ki,
Döndüler eteklerinin sesine.

Erin karısı ne aldı acep
Afrika'nın Tirablus'undan?
Bir gerdanlık, bir büyü,
Korumak için Beyazları hep
Siyahlarıñ kabusundan.

Erin karısı ne aldı acep
Koskoca Rus sîteplerinden?
Son yolladığı hediye,
O da kendi yollamamıştı,
Bir mektup geldi «Öldü» diye.

O erin karısı ne oldu acep?